

СТАНОВИЩЕ

от доц. дн Любен Владимиров Витанов
за дисертационен труд за присъждане на ОНС „Доктор“ по научна специалност „Методика на обучението по техника и технологии“, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по..., на тема „Модел за формиране на начални житейски умения в обучението по конструиране и технологии в детската градина (подготвителна група)“, разработен от докторант редовна форма на обучение Сладуна Асенова Георгиева с научен ръководител: доц. д-р Диана Митова.

Становището е изготвено съгласно заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 3161 от 20.12.2021 г.

I. Обща характеристика на дисертационния труд

Трудът е посветен на актуален и относително нов в методиката на обучение по конструиране и технологии проблем. Изследването е насочено към формиране на житейски умения на децата.

Изследването в дисертацията е научно добре издържано и показва познаването от докторантката на основните теоретико-експериментални параметри по темата.

Добре проучени и анализирани са много и разнообразни литературни източници – теории, методики на обучение, педагогическа практика и др. В изследването се вижда личното мнение и оценката на докторантката по всички педагогически проблеми.

Дисертационният труд е в обем от 224 стандартни страници с разнообразни приложения. Посочени са 106 източника, включително и на латиница. Изследването е добре илюстрирано с диаграми, таблици, схеми, изображения и фигури.

Основният фокус на проучване и анализ е насочен към създаване и експериментално апробиране на модел за формиране начални житейски умения чрез обучението по конструиране и технологии в подготвителната група в детската градина и училище.

Хипотезата, целта и задачите на изследване са добре формулирани и структурирани. Много добре е построена и организирана и методиката на изследване.

Тя позволява да се постигне основната цел на дисертацията – разработване и апробиране на теоретико-експериментален модел за формиране на начални житейски умения у децата.

Смятам, че така избраната методика на изследване създава много добра основа за постигане на тази цел да се получи научно-практически отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

В първа глава се прави добре подбран и подреден анализ на житейските умения в предучилищна възраст. Описани и подредени са полезни определения, становища и разбирания за този сложен педагогически феномен. Добре е структуриран и анализът на социализацията като фактор за развитие на житейски умения в предучилищна възраст. Полезни и обосновани са проучените и структурирани житейски умения в контекста на съвременните теории за учене, компетентностно базирания подход на обучение и Европейска образователната политика, насочена към умения и нагласи.

Много добре са систематизирани и анализирани възможностите на интерактивните подходи, методи и техники на преподаване и учене. Подбрана и добре анализирана е полезна научно-методическа информация.

Втората глава включва основните проблеми на обучението по конструиране и технологии за формиране на начални житейски умения в предучилищна възраст. Тук много добре се подреждат и анализират основни методически въпроси за планиране и организиране на конструктивно-техническа дейност, ориентирана към формиране на начални житейски умения.

Третата глава описва експерименталното изследване на докторантката. Правят много добро впечатление от научна и методична гледна точка теоретичния модел за формиране на начални житейски умения. Неговото описание и предложените методически варианти, теми, задачи и дейности са отлично структурирани, описани и приложени в разнообразни експериментални педагогически дейности. Въпреки това, очаквах да видя в разработката и други важни умения като инициативност и предприемчивост, които са заложени и в образователното ядро, свързано с житейските умения в стандарта за предучилищно образование.

Моделът е успешно апробиран с практико-приложна и оценъчна ориентация. Ефективността на предложената методика е много добре описана в анализа на резултати от педагогическия експеримент. Те показват ефективността на отделните методи и техники на обучението по предприемачество.

Много добре са приложени разнообразни показатели и критерии за оценка, което прави анализа достоверен и научно обоснован.

Добре подбрани и структурирани са и изводите.

II. Оценка на научните и практически резултати и приноси на дисертационния труд

Рецензията на дисертационен труд представлява самостоятелно научно-практическо изследване, актуално и значимо за педагогическата

теория и практика. Смятам, че дисертацията има следните важни приноси: структуриран и апробиран модел на начални житейски умения в предучилищна възраст; разработени и апробирани учебни ситуации, методи и техники за активно учене, ориентирани към формиране на житейски умения на 6-7 годишни деца в обучението по конструиране и технологии.

III. Публикации, свързани с дисертационния труд

Резултатите от разработваните в дисертационния труд проблеми са представени в 7 публикации, с които се прави достатъчно успешно представяне на резултатите в научната и педагогическата специализирана литература.

IV. Автореферат и справка за приносите

Разработеният автореферат отговаря на изискванията и съответства точно на съдържанието на дисертационния труд. Справката за приносите отразява конкретните постигнати научни и методически резултати.

V. Критични бележки и препоръки

Към докторантката могат да бъдат отправени някои критични бележки и препоръки във връзка с бъдещата ѝ работа:

1. В изследваните основни проблеми можеше да бъде включено и началното усвояване на инициативност и предприемчивост, като част от ключовата предприемаческа компетентност.

2. Полезно ще бъде докторантката да продължи изследванията си в областта на методиката на обучение по конструиране и технологии в детската градина.

VI. Заключение

В заключение считам, че представеният за защита дисертационен труд съответства на изискванията за присъждане на образователната и научна степен “доктор”.

Научните приноси, експерименталната работа и научно-приложната значимост на дисертационния труд дава основания да предложи на научно жури да вземе решение за присъждане на образователната и научна степен “доктор” на Сладуна Асенова Георгиева.

15.01.2022 г.

Член на журито:

(доц. дн Любен Витанов)